

7 Δεκεμβρίου, 1995

[ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ ΤΟΥ ΑΠΤΟΥΛΛΑΧ ΝΙΑΖΙ
ΣΙΟΥΚΡΟΥ ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΕΝΤΑΛΜΑΤΟΣ HABEAS CORPUS,

ΚΑΙ

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΑΡΧΗΓΟ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ,

(Αίτηση Αρ. 196/95).

-
- Προνομακά εντάλματα — Habeas Corpus — Διαταγή φυλάκισης του κατηγορουμένου διαρκούσης της δίκης του ενώπιον Κακουργιοδικείου — Αίτηση για έκδοση προνομακού εντάλματος habeas corpus — Συνταγματικότητα των άρθρων 48 και 157 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου Κεφ. 155 σε σχέση με το Άρθρο 11.2(γ) του Συντάγματος. 5
- Συνταγματικότητα νομοθεσίας — Συνταγματικότητα των άρθρων 48 και 157 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου Κεφ. 155 που παρέχει στο Δικαστήριο διακριτική ευχέρεια διαταγής κράτησης του κατηγορουμένου διαρκούσης της δίκης του, σε σχέση με το Άρθρο 11.2(γ) του Συντάγματος. 10
- Διαρκούσης της δίκης του αιτητή ενώπιον του Κακουργιοδικείου, το Δικαστήριο διέταξε την κράτησή του μέχρι το πέρας της. 15
- Ο αιτητής, υπέβαλε αίτηση για έκδοση προνομακού εντάλματος habeas corpus, επιδιώκοντας την απόλυσή του. Εισηγήθηκε, ότι τα άρθρα 48 και 157 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου Κεφ. 155 που παρέχουν στο Δικαστήριο συναφή διακριτική εξουσία, είναι αντισυνταγματικά και ότι ενόψει του Άρθρου 188 του Συντάγματος, δεν ίσχυαν. 20
- Ανάφερε ειδικά, ότι η κράτηση διαρκούσης της ποινικής δίκης, δεν καλύπτεται από το Άρθρο 11 του Συντάγματος. 25
- Οι καθ'ων η αίτηση, πρότειναν ότι η αίτηση θα έπρεπε να απορριφθεί, αφ' ενός διότι υπήρχε το ένδικο μέσο της έφεσης και αφ' ετέρου διότι οι σχετικές διατάξεις του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου Κεφ. 155 που ρυθμίζουν την εξουσία του Δικαστηρίου για απόλυση ή κράτηση του κατηγορουμένου διαρκούσης της δίκης του, 30

καλύπτονται από το Άρθρο 11.2(γ) του Συντάγματος και επομένως εξακολουθούν να ισχύουν.

Αποφασίστηκε, ότι:

5

(1) Τα άρθρα 48 και 157 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου Κεφ. 155, δεν προσκρούουν στο Άρθρο 11.2(γ) του Συντάγματος.

10

(2) Το ένταλμα habeas corpus δεν είναι θεραπεία που παρέχεται κατά ενάσκηση διακριτικής ευχέρειας, αλλά εκδίδεται ex debito justitiae.

Η αίτηση απορρίφθηκε.

15

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Rodosthenous Lefkios and Another v. The Police (1961) C.L.R. 48.

Αίτηση.

20

Αίτηση με την οποία ο αιτητής ζητά την έκδοση εντάλματος habeas corpus.

A. Αλεξάνδρου με τον κ. E. Κορακίδη, για τον Αιτητή.

25

M. Μαλαχτού-Παμπαλλή, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

30

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Ο αιτητής αντιμετωπίζει κατηγορίες για παράνομη κατοχή όπλων και εκρηκτικών υλών. Η δίκη του βρίσκεται σε εξέλιξη ενώπιον του Κακουργιοδικείου. Το Κακουργιοδικείο αρνήθηκε την απόλυσή του και διέταξε την κράτησή του εκκρεμούσας της δίκης του.

35

Υποβλήθηκε αίτηση για την έκδοση εντάλματος habeas corpus επειδή, όπως είναι η εισήγηση του αιτητή, τα άρθρα 48 και 157 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, Κεφ. 155, που παρέχουν στο Δικαστήριο συναφή διακριτική εξουσία, είναι αντισυνταγματικά και συνεπώς, ενόψει του Άρθρου 188 του Συντάγματος, δεν ισχύουν. Ειδικά, ότι η κράτηση διαρκούσας της ποινικής δίκης, δεν καλύπτεται από το Άρθρο 11 του Συντάγματος. Η αγόρευση για τον αιτητή εξαντλήθηκε ουσιαστικά με την ανάγνωση του Άρθρου 11 και περαιτέρω του Άρθρου 33 του Συ-

ντάγματος το οποίο επιβάλλει στενή ερμηνεία των διατάξεων που αναφέρονται σε όρους, δεσμεύσεις ή περιορισμούς των εγγυημένων θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών.

Οι καθ' ων η αίτηση ήταν το ίδιο σύντομοι. Το πρώτο τους επιχείρημα ήταν, όπως το περιέγραψαν, διαδικαστικής φύσης. 5
Επικαλέστηκαν τη νομολογία σύμφωνα με την οποία δεν εκδίδονται προνομιακά εντάλματα όταν είναι διαθέσιμη άλλη εναλλακτική θεραπεία, και πρότειναν την απόρριψη της αίτησης αφού υπήρχε η δυνατότητα άσκησης έφεσης. Επίσης, παρέπεμψαν στην 10
υπόθεση *Lefkios Rodosthenous and Another v. The Police* (1961) C.L.R. 48 όπως αυτή σχολιάζεται στη σελίδα 38 του συγγράμματος των Λοῦζου και Πική *Criminal Procedure in Cyprus*. Αναφορικά με την ουσία, υπέβαλαν πως η κράτηση κατηγορουμένου διαρκούσας της ποινικής δίκης σαφώς είναι επιτρεπτή δύναμι του Άρθρου 11.2(γ) του Συντάγματος εφόσον ενεργείται 15
“προς τον σκοπό προσαγωγής αυτού ενώπιον της αρμοδίας κατά νόμον αρχής επί τη ευλόγω υπονοία ότι διέπραξε αδίκημα” ή προς παρεμπόδιση “αποδράσεως μετά τη διάπραξη αυτού”. Επεσήμαναν πως σε κάθε περίπτωση το κυρίαρχο κριτήριο που διέπει την άσκηση της διακριτικής εξουσίας δικαστηρίου για την απόλυση ή μή κατηγορουμένου διαρκούσας της δίκης του, είναι ο κίνδυνος να μὴν εμφανιστεί ενώπιον του Δικαστηρίου. 20

Ως προς το διαδικαστικό ζήτημα ο αιτητής περιορίστηκε στην εξήγηση πως η αίτηση για την έκδοση προνομιακού εντάλματος προσφέρεται καλύτερα στην περίπτωση, ενόψει του επείγοντος του θέματος. 25

Το θέμα ουδέποτε ηγέρθη ενώπιον του Κακουργιοδικείου το οποίο άκουσε ήδη ολόκληρη τη μαρτυρία της κατηγορούσας αρχής, 30
επελήφθη εισήγησης της υπεράσπισης πως δεν απεδείχθη εκ πρώτης όψεως υπόθεση επαρκώς για να κληθεί ο κατηγορούμενος να κάμει την υπεράσπισή του, απέρριψε την εισήγηση σε σχέση με ορισμένες από τις κατηγορίες και προγραμματίισε να συνηχιστεί η περαιτέρω ακρόαση στις 7 Δεκεμβρίου 1995. 35

Ο χειρισμός που έγινε δεν είναι καθόλου ικανοποιητικός. Εφόσον δε πράγματι η υπεράσπιση βλέπει το ζήτημα ως επείγον, 40
θα ανέμενα ότι θα το ήγειρε με την πρώτη ευκαιρία και όχι στο τέλος σχεδόν της δίκης. Εν τούτοις, δε νομίζω ότι η μή έγερση του ζητήματος πρωτοδίκως, ή η καθυστέρηση στην έγερσή του ή η ύπαρξη της εναλλακτικής θεραπείας της έφεσης είναι λόγοι για τους οποίους το Ανώτατο Δικαστήριο θα απέρριπτε τέτοια

αίτηση χωρίς εξέταση της ουσίας της. Η νομολογία στην οποία έχουν αναφερθεί οι καθ' ων η αίτηση δεν αναφέρεται στο ένταλμα habeas corpus. Το ένταλμα habeas corpus δεν είναι θεραπεία που παρέχεται κατά ενάσκηση διακριτικής ευχέρειας αλλά εκδίδεται ex debito justitiae. [βλ. The Law of Habeas Corpus του Sharpe σελ. 56, Basu's, Commentary on the Constitution of India 5η έκδοση, Τόμος 3 σελ. 461]. Στα πιο πάνω συγγράμματα γίνεται αναφορά σε εξαιρέσεις οι οποίες όμως δεν αφορούν σε ισχυρισμούς που άπτονται της δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου, όπως αυτοί που υποβλήθηκαν στην παρούσα περίπτωση. [βλ. επίσης Halsbury's Laws of England 4η έκδοση, Τόμος 1 (1), σελ. 335 παράγραφος 225]. Η υπόθεση **Lefkios Rodosthenous and Another v. The Police** (ανωτέρω) αναφέρεται στο απρόσφορο της υποβολής αίτησης αναθεώρησης (application for review) και όχι αίτησης για ένταλμα habeas corpus.

Ανέτρεξα στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών που κυρώθηκε με το Νόμο 39/62 όπως και στη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Δεν μπόρεσα να εντοπίσω απόφαση για θέμα όμοιο με αυτό που ηγέρθη στην παρούσα υπόθεση, αλλά πρέπει να σημειώσω ότι, ως προς αυτό το σημείο η σύμβαση είναι διατυπωμένη διαφορετικά από ότι το Σύνταγμά μας. Οι πρώτες παράγραφοι του Άρθρου 5 της Σύμβασης είναι ουσιαστικά όμοιες με τις πρώτες παραγράφους του Άρθρου 11 του Συντάγματός μας. Στην παράγραφο 3 του Άρθρου 5 της Σύμβασης, όμως, ορίζεται πως κάθε πρόσωπο συλληφθέν ή κρατηθέν σύμφωνα με τις προηγούμενες πρόνοιες πρέπει να παραπέμπεται συντόμως ενώπιον δικαστού ή άλλου δικαστικού λειτουργού νομίμως εντεταλμένου όπως εκτελεί δικαστικά καθήκοντα, "έχει δε το δικαίωμα να δικασθεί εντός λογικής προθεσμίας ή απολυτή κατά την διαδικασία". Αναφέρεται και η παράγραφος 5 του Άρθρου 11 του Συντάγματος σε υποχρέωση προσαγωγής ενώπιον δικαστού το συντομότερο και, περαιτέρω, η παράγραφος 6 ρυθμίζει τα της κράτησης η οποία μάλιστα, δεν θα μπορεί να υπερβεί ορισμένη περίοδο χρόνου, αλλά αυτές οι παράγραφοι καλύπτουν μόνο την περίπτωση συλληφθέντος. Εξ ου και η δυνατότητα κράτησης του προσώπου που προσάγεται ως συλληφθείς ενώπιον δικαστού, τελεί υπό την αίρεση της μή συμπλήρωσης της ανάκρισης αναφορικά με το αδίκημα σε σχέση με το οποίο συνελήφθη.

Αν η εισήγησή του αιτητή ήταν ορθή τότε δεν θα υπήρχε καμιά απολύτως δυνατότητα κράτησης μετά τη συμπλήρωση της

ανάκρισης, πολύ λιγότερο μετά την έναρξη της δίκης του. Συμφωνώ με την εισήγηση των καθ' ων η αίτηση πως οι διατάξεις του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου που ρυθμίζουν την εξουσία, του Δικαστηρίου για απόλυση ή κράτηση κατηγορουμένου διαρκούσας της δίκης του καλύπτονται από το Άρθρο 11.2(γ) του Συντάγματος και πως, επομένως, εξακολουθούν να ισχύουν. Ειδικά δε σε σχέση με την αντίληψη του αιτητή πως η παρεμπόδιση "απόδρασης" στην οποία αναφέρεται η πιο πάνω διάταξη του Συντάγματος προϋποθέτει ήδη συντελεσμένο περιορισμό του κατηγορουμένου σε ορισμένο χώρο, επισημαίνω πως στην αγγλική έκδοση τόσο του Συντάγματος όσο και της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, χρησιμοποιείται ο όρος "fleeing" η δε ελληνική απόδοση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης χρησιμοποιεί τον όρο "δραπέτευση". Η ίδια δε η λέξη "απόδραση" εμπεριέχει την έννοια της δραπέτευσης ή της λαθραίας φυγής. (Βλ. Λεξικό Πρωΐας και Μεγάλο Επίτομο Λεξικό της Ελληνικής Γλώσσας, Σπύρου Τσιούνη).

...Η αίτηση απορρίπτεται.

Η αίτηση απορρίπτεται.